

РАКУВАЊЕ, БЕЗ ВЕТУВАЊЕ

Освен пораката да ги завршиме реформите не добивме конкретно ветување дека на следниот самит на НАТО во Букурешт во 2008 година ќе станеме полноправна членка на Алијансата.

ДАЛИ НАШИОТ ПА ПРЕКУ НЕЗАВИСНО

Пишува: Жаклина МИТЕВСКА

Скромно коментираме дека она што во Тирана ни го кажа американскиот претседател Џорџ Буш, е тоа што ние и сме го очекувале. Но, вистината е поинаква. Очекувавме јасна порака за наш влез во НАТО. А, освен пораката да ги завршиме почетните реформи, не добивме конкретно ветување дека на следниот самит на Алијансата во Букурешт во 2008 година ќе станеме полноправна НАТО-членка. Оваа посета на Тирана за Албанците беше историски момент, зашто ја посетува токму претседател на САД, но што тоа претставуваше за земјите од Јадранската група - Македонија,

Хрватска и Албанија, кои се надеваат на американска поддршка?

Иако политичарите тврдат дека посетата на Буш на регионот е од големо значење и за Македонија, аналитичарите коментираат дека главна причина за посетата на американскиот претседател е да се поттурнат преговорите за разрешување на конечниот статус на Косово. Сакале или не, мораме да признаеме дека тоа е впечатокот. Северноатлантското интегрирање на земјите од Јадранската група беше во втор план, односно во Албанија Буш им кажа на Албанците дека САД се за независно Косово. По внимателно одбраните пораки од Рим дека ОН треба да го признаат Косово, Буш од Тирана побара што е можно побрзо Косово да добие независност, што го очекуваат сите.

Дали тоа значи дека нашиот пат во НАТО води преку независно Косово?

"Господ да ги благослови македонската, албанската и хрватската нација", им порача американскиот претседател Џорџ Буш на тројцата премиери на земјите-членки на Јадранската група во Тирана.

"Ова беше историски настан не за трите земји, туку за целиот регион. Добивањето покана за НАТО ќе биде охрабрувачка за цел регион. Буш ни даде силна поддршка да станеме членки на НАТО на следниот самит во Букурешт. Тоа е дополнителна поддршка да ги финализираме сите потребни реформи", изјави македонскиот премиер Никола Груевски.

"Мислам дека соработката во Јад-

НЕ ДАДЕ КОНКРЕТНИ ДЕТАЛИ ЗА ИРАЊЕ

ФАКТ - НОВА БАЛКАНСКА ДРЖАВА

"Претседателот Буш ја направи својата балканска турнеја. Престојуваше во Тирана и во Софија, но не и во Скопје, иако тоа е на половина пат. Значи, физички нè одмина, но да се надеваме дека нема да нè одмине и во давањето покана за членство на РМ во НАТО, како претходна фаза до полноправно членство. Навистина, во неговата изјава, особено од таа од Тирана, експлицитно се гледа определеноста на САД, како водечка држава во рамките на Алијансата, процесот на проширување да продолжи и со Хрватска, Албанија и Македонија. Да бидеме искрени, предноста да добие покана ја има Хрватска, но да се надеваме дека ќе продолжи практиката на групен прием, како што тоа се правеше во претходните два круга на проширување.

На добивањето покана и на самиот прием на РМ во НАТО, сепак треба да се гледа со голема внимателност. Политичките односи во државата можат многу лесно да бидат нарушени, пред сè, заради политичката нетолеранција и скриените политички цели на определени политички структури од власта и од опозицијата, но и поради кривките меѓунационални односи. Било какво нарушување на овие односи лесно може да нè оддалечи од посакуваната цел. И уште нешто. РМ од сега па до приемот во НАТО мора да смета на двегодишен период, односно на речиси една година до добивањето покана и на една година до приемот. Ова е навистина долг период, во кој ќе мора интензивно да работиме и да ги исполниме бараните стандарди, зашто длабочината на реформите во државата, значи не оние во одбраната/армијата, допрва треба да се случат. Оваа посета на претседателот Буш на регионот ја разоткри и основната цел зошто беше направена. Напред наведеното е само заради фактот што во прашање е РМ и нејзиното зачленување во НАТО.

Во рамките на посетата на регионот претседателот Буш ја објави цврстата и решителна одлука на САД за создавање нова држава на Балканот. Досегашните 'отпори' на ваквата одлука, очигледно влијаеле само на согласноста на САД за одложување на реализацијата на таквата одлука, но не и на самата одлука. Сепак, за безбедноста во пошироки рамки ќе беше подобро доколку изјавата беше поумерена и доколку барем се добиеше призивок дека конечната одлука е резултат на 'купеното' време и на дополнителните преговори'. Вака, спротивставените страни ги стави во продлабочен јаз на релација Србија-Косово или подобро речено Албанија, но и на глобални рамки на релација САД-Русија. Колку за потсетување, Косово е само едно од прашањата по кои има несогласување меѓу нив. Не би сакале да веруваме, но последниве години се продлабочува јазот на недоразбирањата. Може ли тоа да биде најава за војната од минатиот период именувана како 'Студена војна', а со тоа и најава на нејзиниот основен белег - нова трка во вооружувањето".

проф. д-р Стојан Кузев

Т КОН НАТО ВОДИ КОСОВО?

ранската група беше многу плодна и успешна. Трите наши држави ги имаат своите специфики и заеднички обележја. Ако тргнеме од степенот од каде што почна Албанија и постигнатиот прогрес, таа е меѓу најценетите", вели Сали Бериша, премиер на Албанија.

"За Хрватска поддршката од САД и од Буш е исклучително важна. Најважна порака од средбата е тоа што американскиот претседател целосно го поддржува членството на трите земји во НАТО по исполнување на критериумите, што веруваме дека ќе се случи до следниот самит на Алијансата", рече хрватскиот премиер Иво Санадер.

"ДИПЛОМАТСКИ СЕНДВИЧ"

Печатот во Атина оценува дека Грција се наоѓа во "дипломатски сендвич". Весникот "Елефтери ора" пишува дека Буш во Тирана застанал зад независноста на Косово и за влез на Македонија во НАТО, а во Атина американскиот потсекретар Николас Барнс извршил притисок за отстапки од Грција. Весникот наведува дека Буш му ветил на официјално Скопје оти земјата етапно ќе биде призната во НАТО и од ЕУ под уставното име. Но, заменик-државниот секретар на САД, Николас Барнс, од Атина порача дека сè уште не е донесена одлука за влез на Македонија во Алијансата.

Весникот "Елефтеротија", пак, кажува дека "Американците им ставаат сопирачки на Македонците. Албанија и Македонија сè уште не се подготвени за членство во НАТО. Не се потврдија стравовите на Атина дека Вашингтон ќе притиска за влез на РМ во НАТО и оти тоа уште повеќе ќе го зајакне тврдиот став на Скопје во преговорите со Грција за прашањето за името".

"ОД ГОТОВО ВЕРЕСИЈА"

И власта и опозицијата се задоволни од, како што велат, поддршката на САД за влез на РМ во НАТО. Црвенковски порача дека не смее да се дозволи влезот во НАТО да зависи од кохабитацијата меѓу премиерот и претседателот.

"Од моја страна ниту до сега, ниту од сега ќе повлечам потег или ќе дадам некаква изјава, или некоја иницијатива, која би пречела на кохабитацијата и на угледот на РМ", истакна Бранко Црвенковски.

Македонскиот дел од опозицијата коментира дека позитивните вести од Тирана се резултат на работата на претходната влада.

"Во континуитет кажуваме дека поканата за НАТО е одработена уште од претходната влада и сега актуелнава треба само да го спроведе тоа што е договорено, односно народски кажано да не направи од готово вересија", изјави Андреј Жерновски од ЛДП.

За ДУИ, чии пратеници четири месеци го блокираа Собранието, сите партии мора да бидат конструктивни во спроведувањето на барањата на Буш за продолжување на реформите.

ДПА е најсреќна за Косово, а во НСДП се претпазливи, односно бараат од сите партии да не се прокоцка шансата која ни ја дава Вашингтон.